

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, literatura i teologia, wykład nr 3

Przekazywanie Biblii od Boga do nas

© 2012 dr Ted Hildebrandt

A. Podgląd quizu [0:0-2:43]

Nad czym pracujemy w przyszłym tygodniu? Księga Rodzaju od 26 do 50. W przyszłym tygodniu dokończycie Księgę Rodzaju. Więc to zajmie się tym, a potem jest w zasadzie kilka innych rzeczy. Będzie artykuł gościa o nazwisku Sailhammer na temat „Kosmicznych map”. Skąd więc weźmiesz artykuł? Czy ktoś to w ogóle słuchał? Ok, pomogło czy nie? W porządku, więc będziesz czytać Księgę Rodzaju od 26 do 50 i artykuł Sailhammera . Również w tym tygodniu włamiemy się do *Naszego Ojca Abrahama* i tam są wybrane strony. Nie przeczytamy całej księgi, ale są wybrane strony dla *Naszego Ojca Abrahama* . Więc będziesz pracować z *Naszym Ojcem Abrahamem* , a następnie dwoma wersetami pamięci. Czego nie skończyliśmy? Biblijne szaty . Dzisiaj dokończymy Biblię Genesis . Więc zasadniczo jest to czytanie Księgi Rodzaju, *Ojciec nasz Abraham* , artykuł Sailhammera , wersety pamięciowe i szaty biblijne. To powinno wystarczyć na następny tydzień.

Będzie dziesięć pytań, każde warte dziesięć punktów, a jeśli ktoś to przegapi, wydaje mi się, że był mecz piłki nożnej lub coś w tym stylu, mają tydzień na nadrobienie, więc nie mogą odwrócić je z powrotem do następnego czwartku. Staram się zwrócić je z powrotem w czwartek wieczorem lub w piątek rano, więc dostaniesz je z powrotem prawdopodobnie w następny piątek. Więc będziemy robić quiz, quiz, quiz w każdy czwartek i mniej więcej co pięć quizów robimy egzamin. (*Ktoś zadaje pytanie*) Nie, to na egzamin; musisz uzyskać wynik powyżej określonego punktu na egzaminie, a także na quizach, aby zostać uwzględnionym w opcji z wyróżnieniem.

A więc to zadanie na przyszły tydzień. Inna sprawa to nie zapomnij oddać swoich 10 dolców na materiały do kursu, nie zostawiaj tego, bo w przyszłym

tygodniu podwoi się, myślę, że to następny czwartek lub coś w tym rodzaju, więc po prostu zdobądź to jak najszybciej.

B. Biblia: od Boga do nas [2:44-3:58]

Dziś jeden z najtrudniejszych wykładów, jakie prowadzę na tym kursie. Dlaczego wprowadzam to na poziomie pierwszoklasistów? Chcę być z wami szczerzy i chcę, żebyście zrozumieli, w jaki sposób Biblia pochodzi od Mojżesza i jak Biblia pochodzi od Izajasza i dotarła do nas. Więc zamiast pozostawiać te rzeczy niewypowiedziane, wskakujesz w kontekst uniwersytecki, a profesor uniwersytecki twierdzi, że Biblia jest pełna błędów, a ty nie masz pojęcia, o czym on mówi. Chcę dać ci te szerokie kategorie. W materiale, o którym dzisiaj mówię, szczerze mówiąc, są całe kursy dotyczące kanonizacji. Są całe kursy, prowadziłem całe kursy na temat krytyki tekstu, więc w około 30 minut dam ci to, co zajęło cały kurs. Staram się wszystko uprościć, ale mam trudności z wyrażeniem tych rzeczy. Naprawdę czuję się zobowiązana do poinformowania Cię o nich, abyś wiedział z wyprzedzeniem, co się dzieje. Dzisiaj będzie całkiem konkretny dzień. Niektóre wykłady, kiedy przejdziemy do Księgi Rodzaju, będą dotyczyły głównie mojej opinii i tego, jak interpretuję teksty w tym kontekście. To, o czym dzisiaj mówimy, nie jest tak naprawdę moją opinią, to są fakty z rękopisów i spróbujemy z tym pracować.

C. Kanonizacja [3:59-5:53]

Tak więc kanonizacja – ostatnim razem rozmawialiśmy o tym i w zasadzie powiedzieliśmy, że w przypadku Piotra i Pawła Piotr powiedział, że pisma Pawła są na tym samym poziomie co Pismo Święte. Powiedział: „oni zniekształcają listy Pawła, tak jak inne Pisma”. Tak więc listy Pawła zostały automatycznie zaakceptowane przez Piotra jako autorytatywne, a Paweł akceptuje fakt, że Piotr akceptuje te listy jako autorytatywne. Tak przy okazji, czy zebranie wszystkich listów Pawła zajęło Kościołowi trochę czasu? Paweł napisał listy do kościoła w Kolosach. Ten kościół zachował ten list, a inni ludzie nawet nie wiedzieli, że Paweł napisał ten list. Innymi słowy, czy Jezus miał Nowy Testament? Nie. Czy

któryś z apostołów widział kiedykolwiek cały Nowy Testament? Nie. Napisali swoje książki, a potem je wydano i trzeba było je rozpowszechnić. Czy zdajesz sobie sprawę z tego obiegu – mówisz: „dlaczego po prostu nie wysłali kopii tego e-mailem do wszystkich, tak właśnie powinni byli zrobić” . Rozprzestrzenianie się i przemieszczanie z miejsca na miejsce zajęło naprawdę dużo czasu.

Więc Piotr przyjmuje książki Pawła. Czy Piotr znał wszystkie pisma Pawła? Nie ma mowy, żeby to zrobił. Ok, więc Paweł pisał różne rzeczy, Piotr wiedział o niektórych z nich, ale niewątpliwie nie wiedział o wszystkich.

Oto kolejny przykład z Danielem. Daniel żył w tym samym czasie co Jeremiasz. Daniel był z Nabuchodonozorem w Babilonie, Daniel był w jaskini lwa i tak dalej. Daniel mówi: „Hej, Jeremiasz powiedział, że Bóg powiedział mu, że będziemy w Babilonie przez 70 lat (Dan. 9:2, 24)”. Więc Daniel cytuje Jeremiasza, mówiąc, że to Bóg powiedział Jeremiaszowi i natychmiast akceptuje autorytet Jeremiasza. Daniel natychmiast to akceptuje i mówi, że będziemy tu przez 70 lat. I znowu, czy księgi żydowskie również musiały być gromadzone i rozpowszechniane, i tym podobne rzeczy? Więc to sprawia, że czas.

D. Kryteria kanonizacji: Czy twierdzi, że pochodzi od Boga? [5:54-7:30]

Teraz niektóre książki są akceptowane, a niektóre nie. Jak oceniałeś, czy księga trafiła do świętej kolekcji, a która została odrzucona? Istnieją na to pewne zasady, więc przechodzimy do kryteriów. Pierwsze główne kryterium zastosowane w procesie kanonizacyjnym – proces kanonizacyjny oznacza: co jest potrzebne, aby księga została przyjęta do kanonu, czyli pisma święte. Pytanie numer jeden, i to jest najważniejsze, brzmi: „Czy ta księga jest natchniona przez Boga?” Innymi słowy: „Czy ta księga twierdzi, że mówi w imieniu Boga?” Czy więc, na przykład, jest powiedziane: „Tak mówi Pan”? Czy Księga Izajasza twierdzi, że mówi w imieniu Boga? Tak. Czy Mojżesz mówi: „Bóg mi powiedział, a ja to zapisałem”? Mojżesz tak mówi. Książki twierdzą, że Bóg przemówił, a autor to spisał. Jeremiasza: „Tak mówi Pan/Pan mi to powiedział”. Ezechiel miał te wszystkie

wizje kości, to są suche kości, które się łączą. Ezechiel widzi kości i twierdzi, że Bóg pokazał mu tę wizję.

Nawiasem mówiąc, pomyśl o tym kryterium. Czy te kryteria są wystarczająco dobre, aby ustalić, które książki są autorytatywne, a które nie? Czy były jakieś książki, które twierdzą, że przemawiają w imieniu Boga, a które prawdopodobnie nie zostały uwzględnione? Czy niektórzy prorocy mówili „tak mówi Pan” i nie byli prawdziwymi prorokami Boga? Tak. Czy było wielu fałszywych proroków? Tak. Czy zatem to kryterium samo w sobie ustanawia kanoniczność, czy też potrzebujemy innych rzeczy?

E. Kryteria kanonizacyjne: Czy został napisany przez proroka Bożego? [7:31-8:28]

Jednym z innych czynników, które możesz rozważyć, jest: czy został napisany przez proroka? Jeśli to jest napisane przez kogoś takiego jak Izajasz, czy powiecie: „Izajasz jest całkiem dobrym człowiekiem, prorokiem Bożym, całkiem dobrym człowiekiem”. Przypuśćmy teraz, że zostało to napisane przez proroka, a ja mówię, że to ja napisałem to. Mówię: „Jestem prorokiem Achaba i Jezabel i napisałem tę księgę”. Czy przyjąłbyś to do swojego kanonu? Nie. Swoją drogą, czy byłaby to prawdopodobnie bardzo interesująca lektura? Prawdopodobnie byłaby to bardzo interesująca lektura, ale nie przyjąłbyś jej do kanonu, ponieważ prawdopodobnie pochodziła od faceta, który był prorokiem Baala. Było 400 proroków Baala. Innymi słowy, musisz zapytać: co z charakterem osoby, która to napisała? Izajasz, Jeremiasz, Mojżesz, Samuel, Dawid, w Psalmach. Więc pytasz, czy to zostało napisane przez proroka Boga? Czy został napisany przez męża Bożego lub niewiastę Bożą? Czy zatem został napisany przez proroka? Co wiesz o osobie? To jest kontrola i równowaga w tej sprawie.

F. Kryteria kanonizacyjne: Czy zgadza się z poprzednim objawieniem? [8:29-9:04]

Czy zgadza się z wcześniejszymi objawieniami? Jeśli masz napisaną księgę, a w jej środku jest napisane: „Wiesz, Jehowa jest ok, ale Baal jest lepszy”.

Czy to zostanie wpisane do kanonu, czy wyrzucone? Wyrzucony. Dlaczego?

Ponieważ nie zgadza się to z wcześniejszym objawieniem, ponieważ Bóg powiedział: „Powinieneś czcić Pana Boga swego i tylko jemu służyć”. Więc jeśli ta książka pojawi się i powie, że Baal jest tym jedynym, musisz zapytać: czy to jest sprzeczne z wcześniejszymi objawieniami? Staje się to wówczas kryterium, czy księga jest kanoniczna i przyjęta jako Pismo Święte.

G. Kryteria kanonizacyjne: Czy przychodzi z mocą Bożą? [9:05-9:59]

Oto inny: Czy to przychodzi z mocą Bożą? Teraz ten jest subiektywny. Czy niektóre księgi pochodzą z mocy Boga? Czy czytanie Pisma Świętego zmienia twoje życie? Tak. Książki mają moc. Teraz, kiedy czytasz swoją książkę do matematyki, zadaj sobie pytanie: czy to może cię zmienić? Większość z was idzie, czytam książkę do matematyki. Mówisz, że przede wszystkim czytanie książki do matematyki jest prawie jak oksymoron. W każdym razie, wiesz, co mówię? Ale to nie trafia do twojej duszy. Czytałeś, o czym wspominałem tuż przed przyjściem tutaj, książkę Eli Wiesela *The Night*. Czy ktoś to czytał - książkę Eli Wiesela *The Night*? Czy kiedy czytasz tę książkę, przenika to twoją duszę? Teraz pytam was, czy księgi Pisma Świętego was poruszają? Czy jest tam moc Boża? A odpowiedź brzmi: tak, ale to kwestia subiektywna.

H. Kryteria kanonizacji: Czy została przyjęta przez lud Boży? [10:00-10:50]

Oto kolejne kryterium: czy jest ono przyjmowane przez lud Boży? Innymi słowy, czy lud Boży przyjął słowo Boże? Kim w Starym Testamencie był lud Boży? Żydzi. Więc Żydzi w Starym Testamencie, naród Izraela, 12 plemion, czy przyjęli te księgi jako kanon, jako pochodzące z ręki Boga, czy pochodzące z ust Boga? Zatem my, chrześcijanie, skąd czerpiemy nasz Stary Testament? Czy otrzymujemy ją od Jezusa i apostołów? Nie, kanon Starego Testamentu pochodzi od ludu Bożego Starego Testamentu, którym jest naród żydowski. Dają nam kanon Starego Testamentu. Tak więc kanon Starego Testamentu pochodzi od ludu Bożego w Starym Testamencie. Czy uporządkowali, które książki powinny być w kanonie, a które nie? Posortowali te rzeczy i byli w tym ekspertami.

I. Antilegomena: Księgi wypowiedane przeciwko [Przysłówia, Estera...] [10:51-11:52]

Księgi te nazywają się Antilegomena. A co to jest „anty”? „Anty” znaczy co? Przeciwno. *Anty* jest przeciw. *Lego* (czy są tu jacyś moi greccy studenci?) *lego* znaczy „mówić”. A więc to są: księgi, którym się „przeciwstawia”. Antilegomena to księgi, którym się sprzeciwia. Tych książek jest pięć. Tym pięciu księgom

sprzeciwiał się naród żydowski. Naród żydowski miał pytania na ten temat, więc „wypowiedziano się przeciwko [Antlegomena]”. Jaki jest problem z tymi pięcioma książkami? Swoją drogą, czy dzisiejsi Żydzi akceptują te pięć ksiąg? Tak, robią. Akceptują je, ale były kiedyś przesłuchiwane. Czy warto wiedzieć, że Żydzi kwestionowali te księgi? Czy Żydzi byli ostrożni, jakie księgi przyjmowali do kanonu? To nie było po prostu „Bum”, w którym automatycznie się znalazłeś. Kwestionowali księgi i byli ostrożni.

J. Antilegomena: Dlaczego kwestionowano Księgę Przysłów? [11:53-19:42]

Kto tu ma Biblię? Czy możemy zrobić Księgę Przysłów, rozdział 26. Jeśli macie swoje Biblie, będziemy ich dzisiaj dość często używać — Księga Przysłów, rozdział 26, werset 4. Więc czy mogę mieć kogoś, kto jest trochę bardziej wulgarny, daj mi, dlaczego nie ty wykonasz Księgę Przysłów rozdział 26, werset 5. Ok, ona robi rozdział 26, werset 4, a on rozdział 26, werset 5. Więc najpierw skupmy się na Księdze Przysłów 26:4. W Księdze Przysłów 26:4 czytamy: „Nie odpowiadaj głupcowi według jego głupoty, abyś nie był do niego podobny”. Więc spotkałeś głupca, czy powinieneś mu odpowiedzieć? Nie, jest napisane: „Nie odpowiadaj głupiemu według jego głupoty”, ponieważ jeśli spróbujesz odpowiedzieć, będziesz taki jak on. A tak przy okazji, czy kiedykolwiek widziałeś, jak ktoś podszedł i zadał głupie pytanie i myślę, że zanim spróbujesz odpowiedzieć na pytanie, wpadniesz w pułapkę ich szaleństwa? Tak więc Księga Przysłów rozdział 26 werset 4 mówi: „Nie odpowiadaj głupiemu według jego głupoty, abyś nie był do niego podobny”.

Co mówi Księga Przysłów 26:5? „Odpowiedz głupiemu według jego głupoty, aby nie był mądry we własnych oczach”. Pojawia się więc pytanie, czy te dwa wersety są ze sobą sprzeczne? Nawiasem mówiąc, możesz zabrać to do domu i powiedzieć rodzicom: „Hej, mój nauczyciel Biblii pokazał mi sprzeczność w Biblii”. Proszę bardzo, ta dwójka jest sprzeczna. Jeden mówi, aby nie odpowiadać głupiemu według jego szaleństwa, a następny werset mówi, aby odpowiadać głupiemu według jego głupoty. Biblia zawiera w sobie sprzeczność, tego właśnie

uczmy się w Gordon College. Czy jest tam sprzeczność? Tak, ale słowo Pana jest bez zarzutu. Teraz wiesz, skąd on to bierze. Jeśli kiedykolwiek zapragniesz miejsca, które mówi ci o Słowie Bożym i mówi, jakie jest bezbłędne, i powtarza je w kółko, jak milion, właściwie 176 razy. Który rozdział Biblii ma 176 wersetów? Czy ktoś to wie? To najdłuższy rozdział w Biblii. Psalm 119 jest dokładnie tym, co powiedział: „Słowo prawa jest bez zarzutu” i powtarza się w kółko 176 razy. Psalm 119. Pytanie: Czy jest tu sprzeczność? Przestańmy cytować wersety biblijne i spójrzmy na te wersety. Te wersety są ze sobą sprzeczne.

[Student:] „Chcę krótko skomentować skurecz. Moja Biblia jest po portugalsku i angielsku, a wersja portugalska ma sens”. Ok, więc co mówi wersja portugalska? („Ok, mówi: „Nie odpowiadaj na szaleństwo taką głupotą, jak jego... inaczej dorównasz mu. Odpowiedz mu głupotą, na jaką zasługuje, albo wręcz przeciwnie, pomyśli, że jest mądry”.)

[Odpowiedź Hildebrandta] W porządku. Widzisz, co oni tam zrobili? Czy próbowali wyjaśnić ten werset? Czy to jest tłumaczenie, czy wyjaśnienie? To wyjaśnienie. W rzeczywistości tak nie mówi dosłowny hebrajski. Dosłowne hebrajskie, przepraszam, mówi: „nie odpowiadaj głupcowi”. Innymi słowy, chodzi mi o to, czy Portugalczycy zdawali sobie sprawę, że był tu konflikt? To, co zrobili, to napisali wyjaśnienie, aby je zmodyfikować i tego typu rzeczy. Więc to właśnie robili. Teraz powiem to, więc czy jest w tym sprzeczność, tak. Czy to mądrość jest literaturą?

Literatura mądrościowa mówi: Czy odpowiadać głupcowi, czy nie odpowiadać głupcowi? Czy jest czas, aby odpowiedzieć głupcowi i czy jest czas, aby nie odpowiadać głupcowi? Czy byliście kiedyś w takich sytuacjach? Czy czasem wypada odpowiedzieć głupiemu według jego głupoty? Tak, co jest gorsze od bycia głupcem? Być mądrym we własnych oczach. Więc jeśli zobaczysz głupca, który popada w arogancję, jeśli nie odpowiesz, stanie się mądry we własnych oczach. Biblia mówi: „Hej , nie pozwól mu stać się gorszym od głupca, aby był mądry we własnych oczach”. Jeśli jednak jest głupcem i zadaje głupie

pytania, a ty zostaniesz złapany na pytaniu, nie odpowiadaj głupcowi zgodnie z jego szaleństwem. Innymi słowy, Księga Przysłów 26:4-5 koliduje ze sobą w ten sposób, ale do czego wzywa ciebie jako czytelnika? Czy trzeba być mądrym i roztropnym, żeby wiedzieć, kiedy to ma zastosowanie? Innymi słowy, o to właśnie chodzi w mądrości, aby dostrzec te konflikty i powiedzieć: „Hej, muszę być na tyle mądry, by wiedzieć, kiedy odpowiedzieć, a kiedy nie”. To część mądrości.

Więc Żydzi akceptują Księgę Przysłów i właściwie myślę, że to jest moja specjalizacja. Księga Przysłów jest jedną z najwspanialszych książek na świecie, ale uwielbiam te małe zagadki w Przysłowiach. Po prostu denerwują ludzi, a jeśli nie znają Biblii, naprawdę można ich nękać. „Poszukaj tego wersetu, mamo, przeczytaj ten werset, a potem tamten werset. Czy nie są ze sobą sprzeczne?” Następnie po prostu obserwuj, jak reagują.

To, czego chcę, żebyś zrobił, to oddał część rzeczy, które masz na plecach. Przeczytaj tekst Pisma Świętego. Nie, nie przynóście Psalmu 119. Psalm 119 jest daleko stąd. Przeczytaj same wersety. Robią konflikty. Nie da się tego obejść. Robią konflikty. Mam na myśli przeczytanie pierwszej części A z 4 i A z 5, są one sprzeczne. Jeśli tego nie widzisz, musisz to zobaczyć. Swoją drogą, czy Żydzi to widzieli? Tak zrobili. Dlatego wypowiadali się przeciwko tym księgom; ponieważ widzieli konflikt. Więc musisz zobaczyć konflikt. „Nie odpowiadaj głupcowi”, mówi następny werset, „odpowiadaj głupcowi”. Te dwie rzeczy są sprzeczne.

Teraz możesz spróbować rozwiązać konflikt, ale musisz go zobaczyć, aby móc go rozwiązać. Jeśli nie widzisz konfliktu, nie ma czego rozwiązywać. Mówię tylko, że musisz zobaczyć konflikt. Żydzi widzieli konflikt. Prawie wszyscy, którzy to czytają, widzą konflikt, ty musisz go zobaczyć. Musisz pozwolić sobie na odrobinę szaleństwa. Abyś mógł pracować nad jego rozwiązaniem i dojść do rozwiązania.

Tak, to zależy od głupca. Zależy to od sytuacji, więc nie sądzę, że chcesz mieć jedną odpowiedź pasującą do wszystkich. Próbuje powiedzieć, że musisz to rozgryźć w locie. To, co robi, wzywa do rozeznania w tobie. Mówi: „Oto dwie

opcje, które masz, musisz mieć rozeznanie, aby dowiedzieć się, kiedy tego użyć, a kiedy nie”. Przejdźmy do następnego.

K. Antilegomena: Dlaczego przesłuchano Ezechiela? [19:43-21:23]

Dlaczego niektórzy Żydzi wypowiadali się przeciwko Księdze Ezechiela? Ponieważ Ezechiel mówi w rozdziałach od 40 do 48 o tej konstrukcji świątyni, która jest zbyt duża, aby pomieścić wzgórze świątynne. Teraz wiesz, czym jest Wzgórze Świątynne? W Jerozolimie jest takie miejsce ze złotą kopułą na szczycie i tak naprawdę jest to Wzgórze Świątynne. Kiedy Ezechiel opisuje Wzgórze Świątynne, mówi, że jest ono o wiele za duże. Na Wzgórzu Świątynnym nie ma dość miejsca na to, co opisuje Ezechiel. Więc Żydzi mówią, że to nie działa. Kiedy zaczynacie stawiać tę długą na wiele mil strukturę świątynną na Wzgórzu Świątynnym, Wzgórze Świątynne nie jest takie duże. Nie wytrzyma. Więc niektórzy z Żydów, którzy mieszkają w Izraelu, znają Jerozolimę, wiedzą, że to jest o wiele za duże. Czy to ma sens? Więc to kwestionowali. Rozwiązaniem tego problemu jest pytanie: o której świątyni mówi Ezechiel? To przyszła świątynia.

Czy zmieni się geografia Palestyny? Czy Góra Oliwna się rozstąpi? Tak. Tak więc nastąpi zmiana geograficzna, a więc to, co opisuje, dotyczy przyszłości. Przyszła trzecia świątynia, która ma nadejść i nastąpi masowy ruch ziemi. Najwyraźniej świątynia będzie większa niż jest teraz. Ale trzeba patrzeć w przyszłość. Teraz się tam nie zmieści. Będą musiały nastąpić pewne wstrząsy geograficzne. Nawiasem mówiąc, czy Biblia mówi, że w czasach ostatecznych nastąpią wstrząsy geograficzne? Tak. Więc jesteśmy dobrzy. Zapytali więc Ezechiela o rozmiar świątyni. Ale nie przeszkadza nam to, ponieważ dzieje się to podczas apokalipsy w przyszłości.

L. Antilegomena: Dlaczego przesłuchano Estere? [21:24-22:26]

Dlaczego kwestionowano Księgę Estery? Wiesz, powiedzieli: „Esther jest kobietą, wiesz, że nie lubimy kobiecych rzeczy, więc pozbędziemy się tej książki” [żart]. Dlaczego kwestionowano Księgę Estery? Czy Żydzi są naprawdę dumni z imienia Bożego — imienia Jahwe lub Jehowy? To dla nich wielka sprawa. Księga

Estery ani razu nie używa imienia Jehowa, ani razu. Żydzi przejrżeli Księgę Estery i powiedzieli: „Wiesz, ta księga nigdy nie wymienia imienia Boga”. Nawiasem mówiąc, kiedy czytasz Księgę Estery, czy Bóg jest obecny w całej tej księdze? Tak. Bóg jest obecny w całej księdze, ale jego imię nigdy nie pojawia się w księdze. Więc Żydzi kwestionowali Księgę Estery. Czy Żydzi przyjęli Księgę Estery? Czy oni w ogóle obchodzą święto zwane Purim, aby upamiętnić uwolnienie Żydów przez Esterę od ludobójstwa Persów? Purim to słynne święto do dziś, porozmawiamy o tym później. Ale tak czy inaczej, księga Estery została zakwestionowana, ale została przyjęta, mimo że nie wspominała w niej imienia Boga.

M. Antilegomena: Dlaczego przesłuchiowano Księgę Kaznodziei? [22:27- 26:51]

Jaki jest problem z Księgą Koheleta? Właściwie to moja mama dała mi wykład o Kaznodziei. Ona mówi: „Ty chyba nie uczysz Koheleta tych dzieciaków z college’u?” A ja mówię: „Nie, mam, wszystko w porządku, nigdy tam nie dotrzemy”. Mówi: „Och, po prostu nie mogę zrozumieć tej książki. Nie wiem, dlaczego to jest w Biblii”. I tak sobie odchodzi. Dlaczego ludzie mają kłopoty z Księgą Kaznodziei? To zabójcza radość. Właściwie jesteśmy chrześcijanami, więc musimy być szczęśliwi przez cały czas. Jakie jest główne przesłanie Księgi Kaznodziei? Głównym przesłaniem jest próżność, próżność i cała ta próżność. W Księdze Kaznodziei mówi: „Bez znaczenia, bez znaczenia, wszystko jest bez znaczenia”. Pytanie: czy jako chrześcijanie lubimy mówić, że życie nie ma sensu? Nie, ponieważ jesteśmy chrześcijanami i wszystko musi do siebie pasować. Czy jednak niektórzy z was odczuli w ważnych momentach swojego życia bezsensowność życia? Tak. Wyraża to Księga Kaznodziei. Dlatego kocham książkę. Moja matka tego nienawidzi.

A teraz, w jaki sposób ludzie wydostają się z Księgi Kaznodziei? Nie rób tego. Ale tak to robią. Łapią ostatni rozdział. W rozdziale 12 jest napisane: „Bój się Boga, przestrzegaj jego przykazań, to jest cały obowiązek człowieka”. Czy ktokolwiek z was kiedykolwiek słyszał, jak Koheleta nauczał, że to marność,

marność, wszystko jest marnością, ale to jest pomieszane, ale w końcu przychodzi, by „bać się Boga i przestrzegać jego przykazań”. Więc masz jedenaście rozdziałów złych rzeczy, a następnie w rozdziale 12 on odkupia się, mówiąc: „Bój się Boga i przestrzegaj jego przykazań”. Czy ktoś z was słyszał, jak Kaznodziei nauczano w ten sposób? Jedenaście rozdziałów bez znaczenia, a następnie rozdział 12 łączy to w całość.

Chcę was zapytać, czy Bóg zamierza umieścić w swojej Biblii jedenaście rozdziałów o rzeczach, które są złe, abyśmy mogli trzymać się dobra? Chcę, żebyś pomyślał o zapoznaniu się z pierwszymi jedenastoma rozdziałami. Czy w twoim życiu nadejdą chwile, kiedy będziesz musiał wiedzieć, że jeden z najmądrzejszych ludzi, jacy kiedykolwiek żyli, odczuwał bezsensowność życia? Czuł, że życie jest parą. Wtedy rozglądasz się i zauważasz, że jest dużo takiego życia. Chcę, żebyście to przyjęli, zamiast je ignorować, ponieważ szczerze mówiąc, będziecie to odczuwać w różnych momentach swojego życia. Nie, życie to nie jeden wielki szczęśliwy czas; Kocham Jezusa, wszystko jest w porządku. Może dla was w wieku 18 lat, ale ja mam w domu 22-latkę, który przeszedł wojnę. Nie zachowuje się jak szczęśliwy Jezus, ponieważ widział, jak jego kumple rozlatują się w drobny mak. Więc wszystko, co mówię, to uważajcie na swoje chrześcijaństwo. Kaznodziei może poszerzyć cię w sposób, który musisz zrozumieć, z niektórymi większymi pytaniami życiowymi, które dręczą niektórych ludzi u podstaw ich istnienia. Jeśli przez cały czas chodzisz wokół „szczęśliwego Jezusa”, są ludzie, którzy zdmuchną cię, twierdząc, że jesteś płytki i banalny. Zdmuchną też Jezusa, bo powiedzą, że Jezus nie ma nic do powiedzenia prawdziwemu. Chcę ci powiedzieć: „Czy Jezus może mówić o bezsensie życia?” Tak potrafi. Ale musisz to zrozumieć, przyjąć i zaangażować się, aby zobaczyć, jak odkupienie Jezusa się tam angażuje, a to, do czego Jezus mówi, jest najgłębszą częścią istot ludzkich. Wróć do Nocy . Pamiętaj Noc Eli Wiesela .

W każdym razie Księga Kaznodziei jest cudowną książką, nie odrzucaj pierwszych jedenastu rozdziałów. Posłuchaj starej piosenki Byrdsa . Po wojnie

secesyjnej istniała stara grupa muzyczna o nazwie Byrds , która śpiewała: „Na wszystko jest czas, jest czas na narodziny, jest czas na śmierć. Jest czas, żeby... Więc pomyślcie o tym, pomyślcie o Hildebrandcie z czasów wojny secesyjnej z muszkietami, śpiewającym pieśń Byrda. Ale Byrds nagrali na ten temat cudowną piosenkę zatytułowaną „Turn, Turn, Turn ” — „Czas narodzin i czas na śmierć” „jest czas na pokój, jest czas na...” Co? A jeśli chodzi o Gordon College, spodoba ci się to. „Nadszedł czas na pokój” Pokój, pokój, pokój, czy czynimy pokój? Kaznodziei mówi: „jest czas pokoju” i czas na co? „Czas wojny”. „Czas się narodzić, jest czas na śmierć”. Jest to bardzo ciekawie zbalansowane w ten sposób. Czasami lubimy tylko jedną stronę równowagi. Ale Księga Kaznodziei jest cudownie wyważoną książką.

N. Antilegomena: Dlaczego kwestionowano Pieśń nad pieśniami? [26:52-30:36]

Drugim, o którym mama dała mi wykład, jest Pieśń nad Pieśniami. Nazywa się „Pieśń nad pieśniami”. – Nie uczysz tego dzieciaków z college’u, prawda? A odpowiedź brzmi: „Nie, mam, nigdy tam nie dotrzemy”. Tak więc Pieśń nad Pieśniami jest miłością Chrystusa do Jego kościoła, przedstawioną w kategoriach fizycznych związku miłosnego między mężczyzną a jego żoną. Wierzysz w to? Wielu ludzi wczesnego kościoła nauczało tego w ten sposób. Utrzymywali, że Pieśń nad Pieśniami była miłosnym związkiem Chrystusa z Kościołem. Czy Song Songs to piosenka o miłości? Dawno, dawno temu zatrudnili mnie, żebym poprawił komentarz Jamiesona, Fausseta i Browna. To słynny stary komentarz biblijny. Zatrudnili mnie, żebym w zasadzie zajął się Pieśnią nad Pieśniami i uaktualnił komentarz od XIX wieku do XX wieku . Więc przechodziłem przez to, wiedziałem, że jest źle, ale nie wiedziałem, że aż tak źle. Dzieje się tak, że istnieje miejsce zwane Ugarit. Jeśli to jest Izrael, wysoko nad Izraelem, na północ od Izraela, oni mają miejsce zwane Ugarit. Znaleźli tam kilka tabliczek z około 1200 roku pne w języku zwanym Ugaritic, którego miałem niefortunny przywilej uczyć się. W Ugaritic istnieje wiele rodzajów obrazów i zgadnij, do czego te obrazy są

bardzo podobne? Obrazowanie w Pieśni nad pieśniami. Czy wiemy, co ma na myśli, kiedy mówi o tych wszystkich liliach i wszystkich tych roślinach, czy teraz wiemy, co to znaczy? Tak. Czy naprawdę, jak mam to powiedzieć, Pieśń nad Pieśniami jest książką bardzo seksualną? A odpowiedź brzmi: tak. Nawiasem mówiąc, dobre jest to, że wiele z nich opiera się na obrazach, więc nie wiesz, o czym mówi, i to chyba dobrze. Ale mówię, że tak. Odpowiadasz: „Hildebrandt, po prostu to zmyślasz”. Ja tego nie zmyślam, taka jest prawda i wiemy, czym są te obrazy i są one bardzo, bardzo, bardzo wyraźne. Swoją drogą, kto stworzył seks? Bóg to zrobił. Więc to, co tu widzisz, to piękny romantyczny związek. Swoją drogą, czy twoje pokolenie ma z tym problem? Nazywam to dekadą dekadencji. Dojrzewacie kiedy? Około 14, 15 lat. Ludzie nie biorą ślubu przed ukończeniem dwudziestki, masz dziesięć lat. To stworzyło ogromny problem w naszej kulturze, jeśli chodzi o tę całą seksualność? Pieśń nad pieśniami mówi: „Nie, jest piękna. To jedna z najpiękniejszych rzeczy w całym życiu”.

Biblia opisuje to jako po prostu drzewa i kwiaty, więc to jest fajne. Tak przy okazji, czy Żydzi mieli problemy z Pieśnią nad Pieśniami? Żydzi wiedzieli, o czym mowa. Wszyscy ci faceci noszą czarne kapelusze i kręcone włosy. Mówię tylko, czy wiedzieli, co to oznaczało? Wiedzieli, co to znaczy, i zastanawiali się, czy powinno to być w Biblii. Czy włączyli Pieśń nad pieśniami do Biblii? Tak, uwzględnili to, ale było kilka pytań na ten temat, to wszystko, co mówię.

A więc tych pięciu jest tym, co nazywają „Antilegomena”. To jest kanon Starego Testamentu, to są przyjęte księgi. Kto dał nam kanon Starego Testamentu? Lud Boży w Starym Testamencie. Kim był lud Boży w Starym Testamencie? Żydzi. Tak więc Żydzi przekazują nam kanon Starego Testamentu. Czy sami Żydzi zakwestionowali pięć swoich ksiąg? Tak, nie weszli tak po prostu automatycznie. Zapytali. To są Antilegomeny. Kwestionowali Księgę Przysłów, Koheleta, Esterę, Pieśń nad Pieśniami i Ezechiela. Więc to są Antilegomeny.

O. Apocrypha lub Deutero - księgi kanoniczne [30:37-35:18]

Apokryfy Starego Testamentu, czym są apokryfy Starego Testamentu? Apokryfy Starego Testamentu to księgi akceptowane przez Kościół katolicki, ale ogólnie nieakceptowane przez protestantów. Będą to księgi podobne do Księgi Machabejskiej. Czy ktoś słyszał o Księdze Machabejskiej? Księga Machabejska 1 i 2, Bel i smok, Mądrość Ben Syrachy, Mądrość Salomona i inne. Nawiasem mówiąc, czy księgi apokryfów są bardzo ważną lekturą? Tak, oni są. Stary Testament rozpoczął się, gdy Mojżesz zaczął pisać. Wielkie pytanie o datę Mojżesza, 1400 lub 1200 pne, toczy się na ten temat wielka debata. Kiedy kończy się Stary Testament? Zawsze powtarzam, że nazywam tego gościa Malachiaszem, ostatnim z włoskich proroków. W każdym razie, Malachiasz kończy to 400 pne. Co dzieje się między rokiem 400 pne a Jezusem? Co dzieje się między 400 a 0? Czy Stary Testament mówi nam coś, co wydarzyło się po roku 400, kiedy prorokował Malachiasz? Nie. Nie ma nic, zero.

Apokryfy pochodzą z tego 400-letniego okresu, od czasów Malachiasza do czasów Jezusa. Jedną z tych ksiąg, które są bardzo interesujące i właściwie kiedy piszę Nowy Testament, kończymy na czytaniu Księgi Machabejskiej. Jest taki gość, Antioch Epifanias, jest trochę jak pseudo-antychryst, który zabija Żydów i robi naprawdę paskudne rzeczy. Chłopcy Machabeuszów powstają i są młotami. Wychodzą i biją tych Syryjczyków. Więc Syryjczycy biją Żydów, a Żydzi idą za nimi. Wszystko to jest zapisane w Księdze Machabejskiej [ok. 167 pne].

A teraz pytanie: czy to jest część Słowa Bożego, czy nie? To naprawdę interesująca historia i naprawdę ważna historia. Nawiasem mówiąc, wszyscy wiecie, że Machabeusze walczyli z syryjskim Antiochem Epifaneselem i pokonali go. Oczyszczili świątynię i zorganizowali Święto Świąteł, aby uczcić oczyszczenie świątyni z postaci antychrysta, Antiocha. Nazwali to „Świętem Świąteł”. Wszyscy to wiecie, co to się nazywa szczęście? Jesteś Żydem. Szczęśliwy co? Wesołej Chanuki! Jak myślisz, skąd pochodzi Chanuka? Chanuka wywodzi się z Księgi Machabejskiej. Około 167 pne szczegóły nie są dla nas ważne w czasach Starego

Testamentu, ale mówię, że Księga Machabejska jest ważną lekturą. Bardzo fascynująca lektura, ale czy jest to Słowo Boże? To są dwa różne pytania? Więc to ważna lektura. Czy Żydzi uznali apokryfy za Słowo Boże? Czy apokryfy są częścią świętego kanonu żydowskiego? Odpowiedź brzmi nie. Skąd czerpiemy nasz kanon Starego Testamentu? Naród żydowski. Żydzi nie akceptują apokryfów, więc i my ich nie akceptujemy. Tak więc apokryfy są bardzo interesującą lekturą, ale nie na poziomie słowa Bożego i w dużej mierze jako protestanci tego nie akceptujemy. Istnieją pewne konflikty z innymi częściami Pisma Świętego i tym podobne, ale polecam je przeczytać. To jest fascynujące.

Istnieje tradycja, zgodnie z którą księgi te zostały umieszczone wraz z Septuagintą (ok. 150 pne) oraz w łacińskiej Wulgacie (400 rne). I tak zrobili wiele z łacińską Wulgatą. Oni tam byli. Teraz wielu ludzi myśli, że zostały umieszczone obok ksiąg kanonicznych, że były ważną lekturą, ale trzymano je oddzielnie. Ale oni powiedzieli, że zostali umieszczeni oddzielnie i tak nagle i tak się wśliznęli. Niektóre z doktryn, które Kościół rzymskokatolicki utrzymuje, a protestanci nie, są zawarte w apokryfach. Nawiasem mówiąc, pierwszym soborem kościelnym, który wyraźnie zaakceptował apokryfy, był Sobór Trydencki w 1545 r. Nie znam dokładnej daty, ale było to w 15 lub 16 wieku naszej ery. Czy to trochę późno? 1500 AD, to trochę za późno. Mówię więc, że była to reakcja na protestantyzm. Żydzi tego nie akceptują. Czytają Ben Syracha. Żydzi są ekspertami od apokryfów, ponieważ opowiadają o ich historii przez 400 lat, ale nie akceptują tego jako Pisma. Toczą się na ten temat wielkie debaty.

P. Pseudepigraf [35:19-38:51]

Pseudodepigraf. „Pseudo” znaczy co? Jeśli coś jest „pseudo” – jest fałszywe. Pseudepigrafy to więc „fałszywe pisma”, których nikt nie akceptuje. Są to pisma, które wszyscy akceptują jako fałszywe. Są fałszywe. Czy ktoś pamięta, kiedy czytałeś Księgę Rodzaju w rozdziale 5, jak sądzę? Jest napisane: „Henoch chodził z Bogiem i nie był, bo zabrał go Bóg”. Czy wiesz, że istnieje księga zwana Księgą Henocha? Czy nie chciałbyś przeczytać o Henochu? Księga Henocha.

Kiedy jesteś w Nowym Testamencie, Pseudepigrapha Nowego Testamentu , masz księgę zatytułowaną Ewangelia Tomasza. Czy nie byłoby fajnie poczytać o Thomasie? Pamiętasz, jak wątpieś w Thomasa? On ma ewangelię — Ewangelię Tomasza. Czy to jest bliskie Słowu Bożemu, czy te rzeczy stają się coraz dziwniejsze? Właściwie, czy ktoś pamięta, to było jakieś cztery lata temu, krytycy Biblii i ateści przed Wielkanocą mają coś, co nazywam „Wielkanocną Niespodzianką”. Nie, mówię poważnie, w każdą Wielkanoc wymyślają coś, żeby zdyskredytować chrześcijaństwo. Tym razem wykonali Ewangelię Judasza. Czy ktoś to pamięta? Wyszła w okolicach Wielkanocy, Ewangelia Judasza. Więc dostałem kopię i pomyślałem, że przeczytam to tylko dlatego, że muszę się z tym spierać. Byłem naprawdę rozczarowany, że jestem z tobą szczery. Po przeczytaniu pierwszego akapitu staje się oczywiste, że Ewangelia Judasza jest tekstem gnostyckim. Jak tylko powiem tekst gnostycki, mówisz o drugim lub trzecim wieku naszej ery. Jest już późno. Innymi słowy, jest napisany dużo po Jezusie, jest to tekst gnostycki. Byłem naprawdę rozczarowany, to nawet nie było wyzwanie. Chcesz mieć trochę mięsa do walki. Nawet na początku był to wyraźnie tekst gnostycki. Więc przeczytałem całość, ale to było po prostu rozczarowujące. Jest to wyraźnie późny tekst gnostycki. Jak tylko powiem tekst gnostycki, będzie to Pismo Święte, ponieważ jest to jakieś sto lat, dwieście lat po Nowym Testamencie, więc to po prostu nie pasuje pod względem czasu. Mam nadzieję, że w tym roku wymyślą coś lepszego.

Więc to jest Pseudepigrapha . Swoją drogą, czy ktoś z was czytał historie o Jezusie? Czy zastanawiałeś się kiedyś, jaki był Jezus w okresie od pierwszego roku życia do szesnastego roku życia — nie czekaj, zanim skończy trzydzieści lat? Niektóre z tych Pseudepigrafów mają historie o młodym Jezusie, kiedy wychodzi i walczy z dziećmi. Podnosi kurz i zamienia go w gołębia i idzie (tak), a gołąb odlatuje. Więc to wszystko jest naprawdę fajne. Pseudepigrafy próbują zrekonstruować wczesne życie Jezusa na podstawie pseudoepigrafów Nowego Testamentu . Czy ktoś uznaje Pseudepigrapha za ewangelię? Nie. Ale, nawiasem

mówiąc, czy krytycy spróbują wykorzystać to do zdyskredytowania Jezusa, ponieważ mają dzikie i zwariowane historie. Są jednak całkiem interesujące. Więc tak, to jest rodzaj rzeczy, których używają. Ale znowu, dla wierzących to jest kanon, to są apokryfy, to jest na boisku. Nikt nie uznaje pseudoepigrafów za Pismo Święte.

Q. Scribal Kopiowanie Biblii: Transmisja tekstu nad

3000 lat [38:52-40:36]

Skrzynia biegów — tutaj robi się ciężko. Uważaj, te rzeczy są trudne. Czy Bóg zastosował wadliwe metody, by zachować swoje słowo? Czy Bóg posłużył się ludźmi niedoskonałymi, by dochować swego słowa? Jak zdobyć Biblię od Mojżesza, który twierdzi, że pisał od 1440 lub 1200 pne (toczy się wielka debata, czy Mojżesz miał 1440, czy 1200). Jak to zrobić od 1200 pne do XXI wieku? Jak dotarła do nas Biblia? Uczni w Piśmie musieli go przepisywać w kółko. Ale w czym problem, gdy książka jest kopiowana ręcznie bez sprawdzania pisowni w kółko? Czy pojawiają się błędy? Czy mógłbyś skopiować ręcznie lub czy znasz kogoś, kto mógłby skopiować tysiąc stronicową książkę bez popełnienia błędu? Czy Bóg przemawiał do proroków? Tak, więc mamy tam bezpośrednie połączenie z Bogiem. Czy skrybowie to zwykli ludzie kopiujący? Kiedy jednak pojawiły się Zwoje znad Morza Martwego? Czy przez 2000 lat ludzie posiadali zwoje znad Morza Martwego? Nie. To dzieje się dopiero od 1948 roku. Więc nikt wcześniej nawet o nich nie wiedział. Wrócimy później i uderzymy w Zwoje znad Morza Martwego.

R. I Samuela 13:1 wariant tekstu/błąd kopisty [40:37-46:48]

Pozwólcie, że pokażę wam problem kopisty w waszych pismach świętych. Pozwólcie, że pokażę wam to w waszych Bibliach. Kto ma wersję King James? Ma ktoś King Jamesa? Czy możesz zajrzeć do 1 Samuela 13:1. Czy ktoś ma ASV lub NASV? Czy możesz odszukać 1 Samuela 13:1? Kto ma NIV? Więc kto ma ESV lub NRSV? Pamiętajcie, jak wam mówiłem, że ESV było swego rodzaju podróbką RSV. Dobrze, 1 Samuela 13:1. Teraz chcę, żebyście zrobili, jeśli macie

swoje Biblie, chcę, żebyście otworzyli je na 1 Samuela 13:1 i spojrzeli i zobaczyli, co mówi wasza Biblia. To jest błąd pisarski. A tak przy okazji, czy to oznacza, że możesz się ze mną zgadzać lub nie, czy to jest fakt? To fakt. To są rękopisy, które posiadamy. Są odzwierciedlone w waszych Bibliach; posłuchaj różnych tłumaczeń Biblii.

Nawiasem mówiąc, wersja New King James mówi w zasadzie to samo, co Old King James. King James Version dla 1 Samuela 13: 1 mówi: „Saul panował jeden rok, a potem dwa lata panował nad Izraelem”. Chcę, żebyś o tym pomyślał. Czy ten werset naprawdę ma sens? Normalnie, gdyby facet panował dwa lata, powiedziałbyś: „Panował dwa lata”. Czy to obejmuje fakt, że panował przez rok? Zakłada, że panował jeden rok. Tak więc król Jakub mówi: „Saul panował jeden rok, a potem dwa lata panował nad Izraelem”. Nie wydaje ci się to trochę dziwne? Chcę, żebyś to przemyślał.

NASV, czy mam zrobić NASV z mojej głowy? To jest NASV z 1977. Co tam jest napisane? Ma nowy, który naprawili. Jest bardziej aktualny. Wracam do oryginalnego NASV i ASV z 1901 r. i NASV z 1977 r. W oryginale jest napisane: „Saul miał 40 lat, kiedy zaczął panować i panował 32 lata nad Izraelem”. Tak mówi oryginalna Biblia NASV, a nie nowa, oni to poprawili. Ale w 1977 roku czytamy: „Saul miał 40 lat, kiedy zaczął rządzić i panował nad Izraelem przez 32 lata”. Ile lat miał Saul w chwili śmierci? 72.

Teraz wielu z was ma NIV. Spójrz na NIV. Jest napisane: „Saul miał 30 lat, kiedy zaczął królować, a panował 42 lata nad Izraelem”. Ile lat miał Saul w chwili śmierci? 72. Czy to coś innego? Jeden mówi, że miał 40 lat i panował przez 32 lata, a ten sam werset przetłumaczony w NIV mówi, że miał 30 lat i panował przez 42 lata.

Teraz ESV (i RSV) mówi: „Saul miał... lata, kiedy zaczął królować i panował... i 2 lata nad Izraelem”. Teraz szczerze, który z nich daje nam dokładnie to, co mówi tekst? Co mówi tekst hebrajski? Czy ESV i RSV są prawidłowe? Numer zniknął. Nawiasem mówiąc, czy wiele twoich tłumaczeń w przypisach

mówiło ci, że numer zniknął? Tak. Czy dlatego używasz przypisów z Biblii? Czy są ważne? Więc w zasadzie umieścili w przypisie: liczby zniknęły. Teraz pytanie: czy to ma dla ciebie znaczenie? Cóż, mówisz, nie wierzę, że to zniknęło. Czy to ważne w co wierzysz? Szczerze mówiąc, nie ma znaczenia, w co wierzysz, to zniknęło. Taka jest szczerza prawda. Odeszło. Nie ma znaczenia, czy ty, twoja matka, twój ojciec, twój pastor, twój misjonarz... nie ma znaczenia, w co oni wierzą. Numer zniknął. RSV mówi o tym w ten sposób. Skąd NIV wziął 30 i 42? W rzeczywistości przeszli do księgi Dziejów Apostolskich, a Dzieje Apostolskie 13:21 dają pewne wskazówki i odczytali numer z Dziejów Apostolskich. Wymyślili numer i umieścili go tam. Tak, więc w tekście hebrajskim nie ma 40. Jeśli przejdziesz do 13 rozdziału Dziejów Apostolskich, znajdziesz tam kilka liczb, które nam pomogą. Septuaginta uzupełniłaby również liczby. Więc co się tam stało? To błąd pisarski.

S. Marka 16 problem tekstowy [46:59-49:50]

Przy okazji, czy wasze współczesne Biblie mówią wam, kiedy jest problem ze skrybą? Czy są z tobą szczerzy, mówiąc ci, że jest problem ze skrybą? Zwróć swoje Biblie do Marka 16, zobacz, jak twoja Biblia radzi sobie z Markiem 16. Marka 16 jest głównym problemem skrybów: jest bardzo trudny do rozwiązania. Spójrz na rozdział 16 Marka, ostatni rozdział Księgi Marka. Co mówi twoja Biblia po wersecie 8? Co robi twój NIV w Mark 16: 8-9? Pomiędzy nimi, co to ma? „Wyszli i nic nikomu nie mówili, bo się bali”. Co następuje zaraz po tym w NIV? Jest kolejka. Więc co to mówi? Czy mówi coś na linii, czy tylko podaje ci linię? (rozmowa osoby) Tak, więc „Mk 16:9-20, niektóre z najlepszych manuskryptów, jakie mamy, nie mają tych wersetów” i zaznaczają to wersem. Swoją drogą, czy oni są z tobą szczerzy? Mówią ci tylko: „Hej, bądź z tym ostrożny”. Czy oni to tam wkładają? Umieścili to tam, ale dają ci to ostrzeżenie. Niektórzy twierdzą, że nastąpiła zmiana w dykcji i dlatego została dodana później. Więc toczy się wielka debata na ten temat. Nawiasem mówiąc, czy sprawiedliwe było, aby Biblia umieściła to, ale umieściła tam ten wiersz i wyjaśniła część tego? Tak.

Czy wersja King James wprowadza kolejkę? Czy król Jakub, kiedy jest napisane „pierwsi świadkowie”, czy król Jakub miał któregośkolwiek z wczesnych świadków, których mamy dzisiaj. Odpowiedź brzmi nie." Król Jakub został sporządzony w 1611 r. Czy w 1611 r. mieli wszystkie lub któryś z tych rękopisów? Nie, nie mieli ich. Czy to oznacza, że King James jest całkowicie wadliwy na zawsze? Czy zrobili wszystko, co mogli w 1611? Czy teraz wiemy więcej niż oni w 1611 roku? Czy mamy tysiące rękopisów więcej niż oni mieli w 1611 roku? Tak. Nawiasem mówiąc, czy wiemy teraz o rękopisach na całym świecie? Robili to w Anglii w 1611 roku, nie mogli wysłać e-maila do kogoś w Budapeszcie i powiedzieć: „Hej, daj mi swój rękopis”. Byli w Anglii, był rok 1611 i utknęli. Nie obwiniaj za to tłumaczenia Króla Jakuba.

T. 1 Jana 5:7 problem tekstowy: Porównaj KJV i NIV / NRSV [49:51-52:18]

Innym miejscem, w którym król Jakub ma prawdziwy problem, jest 1 Jana 5:7, a werset ten został dodany później. Wszystkie wasze współczesne tłumaczenia porzucają ten werset. Przy okazji, czy masz 1 Jana 5:7? Ok, pozwólcie, że opowiem wam o wczesnym kościele. Czy wczesny kościół w ciągu pierwszych kilku do trzystu lat istnienia kościoła spierał się o doktrynę Trójcy? Czy zajęło im trochę czasu ustanowienie tej doktryny? Więc kłócili się o to w kółko. Kiedy ojcowie kościoła spierali się tam iz powrotem, czy cytowali Pismo Święte tam iz powrotem, aby udowodnić swoje racje? Tak zrobili. Mamy zapisy argumentacji. Czy argumentowali, posługując się Pismem? Tego można by oczekiwać od ojców kościoła w 200, 300, 400 AD, w tym wieku. Oto, co mówi Król Jakub w 1 Jana 5:7. Chciałbym, abyście pomyśleli o doktrynie Trójcy tutaj. „Tak więc są trzej, którzy dają świadectwo w niebie: Ojciec, Słowo”, które to słowo? — Jezus, logos, „i Duch Święty. Ci trzej są jednym”. Jaką doktrynę naucza ten werset bardzo, bardzo wyraźnie? „Ojciec, Słowo i Duch Święty. Ci trzej są jednym”. Czy jest to najjaśniejsza prezentacja Trójcy, jaką można znaleźć w Biblii? Nie ma wersetu, który byłby choćby w przybliżeniu do tego. Czy wiesz, że ten werset ani razu nie był cytowany przez pierwszych Ojców Kościoła? Kiedy dyskutowali o Trójcy,

nigdy nie cytowali tego wersetu. Czy to ci coś mówi? Nie było tego wersetu. Prawdę mówiąc, po raz pierwszy ten werset pojawia się zasadniczo w XVI wieku naszej ery. Czy to trochę późno? Właściwie, większość ludzi wierzy, że jest facet o imieniu, nazywam go Erasmusem Łobuzem. Erazm Łajdak zapisał to w Biblii, jak sądzą niektórzy, na zasadzie zakładu. Ktoś założył się z nim, że nie, więc przetłumaczył to z łaciny z powrotem na grekę. A potem co się stało? Wersja Króla Jakuba użyła greckiego tekstu Erazma, ale Erazm zapisał ten werset, więc umieścili go w swoim KJV tłumaczenia. Więc nie ma tam żadnej notatki, jest tam tylko ten werset. Zauważysz, że wszystkie współczesne tłumaczenia go odrzucają, ponieważ nie występuje przed XVI wiekiem. Czy rozumiesz wczesne rękopisy? Czy mamy to w manuskryptach papirusowych? NIE.

U. Ogólna dyskusja na temat dokładności tekstu Pisma Świętego [52:19-57:00]

Muszę to powiedzieć w tym momencie. Martwię się, że przejdę przez te sprawy. Nawet w ostatniej klasie jeden z uczniów powiedział, że to jest tak, że nagle mówisz: „Święta krowa, są te wszystkie błędy, cała Biblia staje w płomieniach. Kto wie? Adam i Ewa, może nie żyli. Mam na myśli, że może, wiesz, Cain i Able, może to był błąd skryby. Wszystko idzie w górę”.

Teraz rozumiecie, Biblię. Pozwólcie, że posłużę się na przykład Nowym Testamentem. Mamy 5000 rękopisów Nowego Testamentu. Ok, możemy porównać te 5000? Czy mamy środki i mechanizmy? W Princeton jest facet, który przez 67 lat zajmował się tylko studiowaniem tych rękopisów i ich wariantów. Nazywa się Bruce Metzger. Ten facet jest niesamowity. Studiował te rękopisy na całym świecie i składał je razem. 5000 rękopisów. Wiemy o nich, są skodyfikowane i tego typu rzeczy. Powiedz mi, czy słyszałeś kiedyś o facecie o imieniu Platon? Zapomniałem tego nazwiska. Platon napisał wtedy również, ile mamy rękopisów Platona? Mamy 5000 Nowego Testamentu, ile masz manuskryptów Platona? Prawdopodobnie masz co, 7-13 rękopisów Platona. Och, mówisz, co z Arystotelesem? Czy ktoś kiedykolwiek widział tekst Arystotelesa? Ok, chodzi o taką grubość? Arystoteles ma logikę, retorykę, etykę, tego typu

rzeczy. Wiesz, że to naprawdę ważna filozofia, *etyka nikomachejska*. Sam to przerabiałem trochę temu. To wspaniały tekst, Arystoteles był niezłym facetem. Wiesz, ile mamy rękopisów Arystotelesa? 120 lub mniej. Ilu mamy w Nowym Testamencie? 5000. Ile mamy Arystotelesa? 120 lub mniej. Widzisz porównanie? Czy Nowy Testament jest lepiej ugruntowany niż jakakolwiek księga na tej planecie? Nie ma bliskiej sekundy. Czy zdajesz sobie sprawę, że nie tylko mamy wczesne rękopisy, których nie mieli tłumacze wersji króla Jakuba z 1611 roku. Mamy teraz papirus. Mamy papirus o nazwie P52, papirus 52. Jest na nim część Księgi Jana i zgadnij, kiedy pochodzi ten papirus? Po pierwsze, kiedy umarł apostoł Jan? Czy dożył lat 90-tych? Mamy fragment Księgi Jana sprzed 30 lat, kiedy żył Jan. W ciągu 30 lat od kiedy mężczyzna żył. Mamy kawałek papirusu. To niesamowite. Powiedz mi, jaka inna książka zawiera tego rodzaju dokumentację sprzed dwóch lub trzech tysięcy lat. Nie, jest wyjątkowy.

Jest facet o imieniu Dan Wallace, uczyłem z nim, kiedy byłem w Grace College. Wallace jest greckim maniakiem. Wiesz, że masz maniaków technologii. Jest maniakiem greki. Ma gęste czarne, ciemne włosy, teraz zapuszcza tę brodę. Ma wielką starą brodę, krzaczastą brodę i wygląda, jakby był naprawdę Grekiem. Ma nawet greckie czarne szaty i ma teraz tę brodę. Wiesz, co on robi? Dan Wallace znalazł rękopis w Stambule, gdzie znajdował się Konstantynopol. Idzie, jakby był Grekiem. Czy idzie tam, żeby znaleźć ten rękopis? On wie, że tam jest. Czy reszta świata wie o tym rękopisie? Nie, nikt nie widział tego rękopisu. Idzie tam, próbując wyrwać im to z rąk. Więc on się tak nakręca po grecku i idzie tam, cały po grecku, żeby zmieścić się w tym klasztorze. On idzie po ten rękopis. Taka jest prawda. Musiałbyś znać tego gościa. Mam nadzieję, że nie będzie się na niego napalał. Przysięgam, że zrobi mu zdjęcia, czy coś w tym stylu, ale on go ściga. Mam na myśli, że myślał o tym od dawna, pracował nad tym i myślę, że był tam i rozmawiał z nimi. Próbuje nawiązać z nimi przyjaźń. Swoją drogą, dlaczego on musi to robić? Ponieważ w którym miejscu znaleziono rękopis Synaj? Sinaiticus został znaleziony na górze Synaj, w klasztorze św. Katarzyny. Czy zdajesz sobie

sprawę, co ten facet zrobił w XIX wieku? Wyszedł i ukradł rękopisy mnichom. Czy mnisi do dziś są z tego powodu wściekli? Śmiejecie się, mówię poważnie. Byłem w klasztorze św. Katarzyny. Na zawsze pamiętają, że rękopis został skradziony. Swoją drogą, czy cieszę się, że go ukradli? Tak, właściwie ponieważ to było w tym klasztorze, czy zdajecie sobie sprawę, co robili z niektórymi z tych rękopisów? Mnisi palili strony rękopisów, aby się ogrzać. Czy to problem? Czy zdajesz sobie sprawę, że te rękopisy są jak jedne z najlepszych na świecie? Palili rękopisy, żeby się ogrzać! Cieszę się, że facet je ukradł. Ok przepraszam.

V. Dlaczego Bóg zachował swoje słowo w sposób niedoskonały? — sugestia

[57:01-59:23]

Mamy te wszystkie rękopisy, jak można skorygować wszystkie różnice w rękopisach? A tak przy okazji, czy możecie to zrobić? Nie czytasz greckiego ani hebrajskiego, więc nie możesz tego zrobić. Czy ktoś inny, kto jest ekspertem takim jak Bruce Metzger, ocenia rękopisy. Teraz dzieje się tak, że wspólnie redagują tekst grecki lub hebrajski, a następnie jest on publikowany, a ludzie tacy jak ja go czytają. W przypisach podają ci różne odczyty? Tak, mają, to bardzo wygodne. W przypisach można zobaczyć wszystkie różne odczyty rękopisów.

Jak teraz naprawić te wszystkie rzeczy i dlaczego Bóg nie zachował tego doskonale? Odpowiedź brzmi: nie wiemy, dlaczego Bóg robi to, co robi. Coś tu wymyślę. Więc w tym celu przejdę tutaj, ponieważ to ja to zmyślam. Kilka innych osób to zasugerowało, wiele osób to trzyma. Dlaczego Bóg nie zachował swojego Słowa w sposób doskonały? Czy mógł go doskonale zachować? Czy istnieje rękopis, który jest doskonały? Nie wiemy, bo wszystko, co mamy, to rękopisy, które pochodzą sprzed stu lat i musimy porównywać rękopis z rękopisem, nawet byśmy nie wiedzieli, gdybyśmy go mieli.

Czy rękopisy zawierają błędy? Tak, robią. Czy zdajesz sobie sprawę, że niektórzy skrybowie na marginesach mówią: „tutaj jest tak zimno, że zamarza mi atrament”. Mam pytanie: czy dobrze piszesz, gdy tak zmarzniesz? Nie. Więc ci uczeni w Piśmie mieli naprawdę ciężkie warunki. Nie winię skrybów. Zrobili, co

mogli. Nie mieli sprawdzania pisowni, Worda i tego rodzaju wsparcia. Dlaczego Bóg go nie zachował? Sugestia jest następująca: gdyby Bóg zachował swoje doskonałe Słowo, takie jak dziesięć przykazań, i zostawił je w pudełku, co ludzie zrobiliby z pudełkiem? Skończyliby na czczeniu relikwii. Czy istoty ludzkie robią relikwie z tego rodzaju rzeczy? Czciłiby raczej relikwię niż Boga, który daje dziesięć przykazań. Myślę więc, że celowo zgubił swoje Słowo. Chcę, żebyś mnie wielbił zamiast jakiegoś tekstu. Dlatego tekst zaginął i nie mamy żadnych relikwii, mamy tysiące rękopisów.

W. Ocena błędów skryby [59:24-60:38]

Porozmawiajmy o błędach skrybów. Czy wiemy, jakie rodzaje błędów popełniają skrybowie? Tak. Oto jeden: Księga Rodzaju, rozdział 10, werset 4. Jaka jest różnica między literą $\daleth$ a literą $\aleph$? Przede wszystkim widzisz, że jest różnica? Co za różnica? Czy ktoś widzi mały guzek na końcu tego? To jest zagadka. Czy ktoś pamięta jotę i tiddle? To jest zagadka. To jest D ($\daleth$). To jest R ($\aleph$). Czy myślisz, że skrybowie kiedykolwiek pomylili D ($\daleth$) i R ($\aleph$)? Widzisz, jak są blisko? Dam ci przykład. Ten facet nazywa się Dodanin, jeśli znasz ich wszystkich na pamięć z Księgi Rodzaju 10. Ten facet ma na imię Dodanin. Ale jeśli zajrzycie do niektórych waszych Biblii, nie będzie tam napisane „Dodanin”, ale „Rodanin”. Czy widzisz, że R i D zostali zdezorientowani? Więc miał na imię Dodo czy miał na imię Rodo? Problem polega na tym, że list wygląda tak podobnie, że czasami mylą takie litery. Więc D i R się mylą. Teraz wiemy, że to problem, więc czy możemy to poprawić? Tak możemy. Porównując rękopisy, można by się tego spodziewać.

X. Przekaz ustny i rękopis [60:39-62:53]

Oto kolejny. Pozwól, że zrobię ci to po angielsku. Czasami mówili rękopisami. Jaka jest zaleta robienia rękopisu ustnego? Byłbym tutaj i czytał: „Na początku było Słowo” lub „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię”, skopiuj to. Jaka jest zaleta? Z jednego rękopisu w tej klasie mógłbym wyprodukować ile? 100. Czy widzisz zaletę robienia tego ustnie? Ale w czym problem, że jest ustny?

Oto problem ustnie: zapisz dla mnie słowo „tam/ich/oni”. Jaki jest problem? Masz „tam”, „ich” i „oni” brzmią tak samo.

Pozwólcie, że podam przykład Psalmu 100. W wersji Króla Jakuba Psalmu 100 będzie napisane: „Wykrzykujcie radośnie Panu! Przyjdźcie do Niego ze śpiewem. Wiedźcie, że Pan jest Bogiem. To on nas stworzył, a (*lo' anaknu*) nie my sami”. Czy ktoś pamięta, jak to słyszał? To jest król Jakub. Jeśli zajrzysz do swojego NIV i większości współczesnych tłumaczeń, zobaczysz, że jest tak: „Wykrzykujcie radośnie Panu! Przyjdźcie do Niego ze śpiewem. Wiedźcie, że Pan jest Bogiem. To on stworzył nas i nas (*l'o anaknu*) są jego”. To bardzo różni się od „nie my sami” – i „my jesteśmy jego”. Wiesz, jak się je wymawia? „a nie my sami”: *lo' anaknu* . Wiesz, jak wymawia się „a my jesteśmy jego”? *Lo anaknu* . Jaka jest różnica między dźwiękami, *l'o anaknu* i *lo' anaknu* ? Powiedz mi, który jest który. nie możesz. Wymawia się to w ten sam sposób. To *ja anaknu* . Ale można to przyjąć jako „nie my sami”, tak tłumaczy to Biblia Króla Jakuba, „a my jesteśmy jego” to sposób większości współczesnych tłumaczeń, ponieważ teraz rozumiemy więcej o poezji.

Y. Metateza [62:54-63:28]

Metathesis — czy kiedykolwiek wpisałeś to: „ ich ”? Czy twoje palce są przyzwyczajone do robienia „ tj. ”? Jakie są zalety MS Word? MS Word odwraca je. Czy zdarzyło ci się to kiedykolwiek? Odwraca je, więc to jest korzystne. Dlatego polecam Microsoft Word. Nazywa się to „metatezą”, kiedy zmieniasz kolejność liter. Kiedy zamieniasz litery, nazywa się to metatezą. Gdybyś kiedykolwiek przeczytał to w rękopisie, wiedziałbyś, co to powinno być. Nikogo nie oszukuje.

Z. Rozszczepienie i fuzja [63:29-64:02]

Oto jeden. We wczesnych rękopisach greckich wszystkie były pisane wielkimi literami, bez spacji między słowami. Czy lubisz odstępy między słowami? Powiedz mi, co to mówi. Czytacie po angielsku. (ludzie próbujący

przeczytać CHRISTISNOHERE). Tak, jesteście bandą pogan. To jest piękne, to jest liturgiczne: „Chrystus jest teraz tutaj”. [Uczniowie czytają: Chrystusa nie ma nigdzie]. Czy widzisz, jaki jest problem, gdy nie masz spacji między słowami?

AA. Homeoteleuton : te same zakończenia [64:03-65:08]

Oto kolejny. Nazywa się to „homeoteleuton”. Po prostu to lubię, bo to fajne słowo. „Homo” znaczy co? To samo. „Homeoteleuton” oznacza „to samo zakończenie”. Wszyscy to wiecie: ten sam problem z zakończeniem. Czy kiedykolwiek przeczytałeś tę stronę i natknąłeś się na słowo tutaj, które jest powtórzone w mniej więcej trzech liniach tutaj, a twoje oko przeskakuje w dół strony, ponieważ przechodzisz i zeskakujesz w dół. Pozwól, że zaprowadzę cię do Jezusa, wykonującego przypowieść o miłosiernym Samarytaninie. Facet został pobity. Był ksiądz, podchodzi do niego i „przechodzi po drugiej stronie”. A potem jest Lewita, podchodzi do tego biedaka, który jest pobity i „przechodzi po drugiej stronie”. W czym problem? — Powtarzają się „Przejdź na drugą stronę” i „Przejdź na drugą stronę”. Co robiłby skryba w niektórych rękopisach? Czy jego oko przeskoczyło w dół strony? Pomiął jednego z chłopaków, bo jego wzrok padł na dół strony. Czy kiedykolwiek czytałeś w ten sposób i skakałeś w dół strony? To się nazywa „homeoteleuton”, to samo zakończenie, skaczesz w dół strony, pomijając część materiału.

AB. Dittografia i haplografia [65:09-65:45]

Oto inny sposób na popełnienie błędu, „Dittography”. „Dyttografia” oznacza, czy kiedykolwiek wpisałeś coś i wpisałeś to dwa razy, podczas gdy powinno być napisane tylko raz? Wtedy zdajesz sobie sprawę, że zrobiłeś to samo dwa razy. Wtedy naprawdę się wściekam na siebie: „Och, nie mogę uwierzyć, że właśnie to napisałem”. Więc to wymazujesz. To jest „Dittografia”. Oznacza to, że został napisany dwa razy, ale powinien być zostać napisany raz. **Haplografia** oznacza, że powinno być napisane dwa razy, a oni napisali to tylko raz. Tak więc dyttografia i haplografia są przeciwieństwami. Dittography oznacza, że został napisany dwa razy, ale powinien być zostać napisany raz. Haplografia oznacza, że

zostało napisane raz, a powinno być napisane dwa razy. Wiesz, że popełniłeś tego rodzaju błędy.

AC. Harmonizujące zepsucie [65:46-67:18]

Oto kolejny: harmonizacja zepsucia. To pochodzi z Księgi Hioba, rozdział 3. W rozdziale Hioba 3 wygląda to tak. Co się dzieje z Hiobem? Hiob wyciska z niego smołę. Więc Hiob robi sobie z niego jaja, a jego żona pojawia się w rozdziale 3, jej dzieci nie żyją, wszystko zostało wysadzone w powietrze. Przychodzi do cierpiącego męża. Teraz zacytuję ci dosłownie hebrajski, powiedz mi, co jest nie tak. W języku hebrajskim jest napisane dosłownie: „Żona Hioba podchodzi i mówi: {Job ma te wszystkie wrzody} „Hiobu, błogosław Boga i umrzyj”. To jest zacytowane bezpośrednio z hebrajskiego „baruk”, co oznacza „błogosław ” - - „Błogosław Boga i umrzyj”. Teraz, kiedy czytacie to, co pochodzi od żony Hioba, czy jest naprawdę jasne, co ona naprawdę powiedziała. Czy powiedziała: „Błogosław Boga i umrzyj”? Tak, była bardzo pobożną kobietą. Nie. Kiedy ona przychodzi do Hioba i całej tej tragedii i co ona mówi? „Przeklnij Boga i umrzyj”. Jaki był jeden z problemów? Czy uczeni w Piśmie nie chcieli napisać „przeklęty Bóg”? Skrybowie nie lubili tego pisać. Zamiast tego umieścili tam „błogosław Boga”. A tak przy okazji, czy ktokolwiek czytający ten tekst wie, że powinien on brzmieć „przeklnij Boga i umrzyj”? Pozwólcie, że powtórzę to jeszcze raz: ktokolwiek czytający ten tekst, czy wie, że powinien on brzmieć „przeklnij Boga i umrzyj”? Każdy, kto to czyta, wie o tym. Więc dzieje się tak, że czytelnicy to odwracają. Uczeni w Piśmie nie chcieli tego pisać, więc zamiast tego wpisali „błogosławcie Boga i umrzyjcie”. To się nazywa „harmonizujące korupcje”. Nie lubili pisać „przeklnij Boga i umrzyj”, więc zharmonizowali to w coś, co im bardziej odpowiadało.

OGŁOSZENIE. Konflacja [67:19-68:15]

A teraz zamieszanie. Konflikt to ciekawa sprawa. Niektóre rękopisy pochodzą z Księgi Objawienia, jak sądzę, lub z Dziejów Apostolskich. Jest tam napisane: Masz więc pięćdziesiąt manuskryptów, które mówią „Kościół Boży”,

„Kościół Boży”, „Kościół Boży” i „Kościół Boży”. Następnie macie pięćdziesiąt innych manuskryptów, które mówią: „Kościół Pański” i „Kościół Pański”. Teraz jesteś późniejszym skrybą, masz pięćdziesiąt manuskryptów, które mówią „Kościół Boży” i masz pięćdziesiąt manuskryptów, które mówią „Kościół Pana”, który z nich zamierzasz skopiować? Tak, więc co zrobiłeś? Przy okazji, pozwól, że zapytam, co byś zrobił? Jeśli masz jeden manuskrypt, który mówi „Kościół Pana” i jeden, który mówi „Kościół Boga”, co byś zrobił? Łączą to i mówią: „Kościół Pana Boga”. Tak więc późniejsze rękopisy zawierają ten „Kościół Pana Boga”. Problem z łączeniem polega na tym, że tekst ma tendencję do wzrostu z powodu tej tendencji do łączenia. Tak więc w przypadku konflacji tekst ma tendencję do wzrostu z powodu tego problemu z konflacją.

AE. Zasady ważenia dowodów z rękopisów

Preferowane są starsze i niższe [68:16-68:56]

Oto kilka zasad decydujących o tym, które fragmenty rękopisów mają zostać włączone do Biblii. Starsze rękopisy: jeśli masz rękopis datowany na XVI wiek i masz rękopis datowany na III wiek, na który z nich przywiązujesz większą wagę? III wiek. Dlaczego? Bo jest wcześniej. Im starszy rękopis, tym wyższy status ma — im starszy rękopis, tym lepszy.

Preferowana jest krótsza lektura. Dlaczego wolą krótszą lekturę? Masz dwa zestawy manuskryptów, dlaczego oni wolą ten krótszy? Czy tekst miał tendencję do rozrastania się w czasie? Więc ten krótszy jest prawdopodobnie starszy i lepszy. Dlatego preferowana jest krótsza lektura. „Kościół Pana” lub „Kościół Boga”, ale nie „Kościół Pana Boga”.

AF. Rozłożone geograficznie [68:57-69:51]

A teraz pozwól mi to zrobić. Załóżmy, że mamy sto rękopisów z Wenham w Massachusetts. Z drugiej strony mamy zestaw pięciu rękopisów, które nie zgadzają się z rękopisem Wenhama. Jeden z tych rękopisów jest z Waszyngtonu, jeden z Filadelfii, nie mamy tutaj Nowego Jorku w Bostonie, Boston to drugi, LA to drugi, a Miami to drugi. Mamy tylko pięć, ale mamy ten sam odczyt z

Waszyngtonu, Filadelfii, Bostonu, Los Angeles i Miami, a ty masz inny odczyt ze stu rękopisów z Wenham. Którą lekturę byś zaakceptował? Pięć czy sto. Piątka, dlaczego? Bo są rozsiane po całej okolicy. Czy te w Wenham byłyby skopiowane od siebie? Czy wszyscy popełniliby te same błędy? Ale im większy zasięg geograficzny, tym cenniejsza lektura.

AG. Rodziny rękopisów [69:52-70:31]

Omówmy teraz liczbę i rodzaj rękopisów. Co to jest rodzina rękopisów? Rodzina rękopisów jest wtedy, gdy masz rodzica, rodzic jest kopiowany, to się nazywa „dziecko”. Więc masz rodzica, dziecko, dziecko zostaje skopiowane i czy widzisz, że wszystkie wracają do tego samego rodzica? Więc jeden zostaje skopiowany, powiedzmy pięć razy. Wszyscy wracają do tego samego rodzica. Czy niektóre rodziny mają lepszy zestaw rękopisów, a inne gorsze? Więc co się dzieje, możesz wycenić te rodziny rękopisów. Masz zachodnią rodzinę, aleksandryjską rodzinę, a następnie możesz zważyć rękopisy i możesz spróbować wybrać najlepszą rodzinę rękopisów.

AH. Skrybowie Nowego i Starego Testamentu [70:32-72:07]

Pozwólcie, że poruszę tutaj jeszcze jedną rzecz, jeśli chodzi o Nowy Testament. Chcę wam przeciwstawić Nowy Testament i Stary Testament. Czy skrybowie Nowego Testamentu kopiowali Nowy Testament, czy byli dobrymi skrybami? Pierwsi chrześcijanie byli wykształceni czy niewykształceni? Pierwsi chrześcijanie byli niewykształceni. Czy pierwsi chrześcijanie byli: bogaci czy biedni? Biedni, przeważnie. Czy pierwsi chrześcijanie siedzieli w swoim domu, klimatyzowanym domu, czy też uciekali przed prześladowaniami? Ucieczka przed prześladowaniami. Kiedy uciekasz przed prześladowaniami, biedny i niewykształcony, czy jesteś dobrym skrybą? Nie. Czy wczesnochrześcijańskie manuskrypty są trudne, ponieważ nie byli zawodowymi skrybami? Czy pierwsi chrześcijanie przeszli szkolenie zawodowe skrybów? Niewiele, później zrobili.

A teraz opowiedz mi o narodzie żydowskim. Czy Żydzi byli dobrymi skrybami czy złymi skrybami? Dobry. Profesjoniści – poświęcają całe swoje

życie na kopiowanie Pisma Świętego? Nasze najlepsze manuskrypty hebrajskie pochodzą z około 1000 r. – 800 r. n.e. i nazywane są tekstami masoreckimi. Te teksty masoreckie, które kopiowali, czasem mówili, że ta strona musi mieć 25 „a” . I policzyliby na stronie 25 „a” . Gdyby zabrakło jednego z „a” , zniszczyliby twój rękopis? Pytanie: czy ci ludzie byli bardzo ostrożni? Rękopisy żydowskie były bardzo dokładne. Jednak w czym problem? Nasze najlepsze żydowskie manuskrypty masoreckie pochodzą z lat 800-1000 naszej ery. Jaki jest problem? Czy rok 1000 nie jest późny, gdy Mojżesz miał rok 1400 pne? Tak.

sztuczna inteligencja. Zwoje znad Morza Martwego [72:08-73:38]

I nagle, w 1948 roku, jakiś arabski dzieciak był na spacerze nad Morzem Martwym i wrzucił kamień do jaskini. Usłyszał brzęk zamiast stuku i powiedział, że coś tam jest. Wszedł do środka i znalazł duży stary kanister. Otwiera kanister, a w środku jest cały ten papier. Mówi: „Wow , co to jest? Możesz tym palić ogniska przez całą noc. Wyciąga go, okazuje się, że chyba sprzedali pierwszy za 50 dolców. Ile jest teraz wart? miliony. Właściwie, czy wiesz, co zrobili ze zwojami znad Morza Martwego? Niektórzy faceci, kiedy zabrali to do Betlejem, chcieli zarobić więcej pieniędzy, więc wiesz, co zrobili? Podarli go, żeby móc sprzedać 10 sztuk zamiast jednej. Mówisz, że tego nie zrobili. Tak zrobili. Ale tak czy inaczej, dostaliśmy te Zwoje znad Morza Martwego w 1948. Jaka jest z tego korzyść? Dlaczego z takim szacunkiem wspominasz Marty'ego Abegga , mojego dobrego przyjaciela, który pracował nad Zwojami znad Morza Martwego i wysadził je w powietrze? Myślę, że to była jaskinia 13 lub jaskinia 11, właściwie wysadził ją za pomocą komputera Mac. Dlaczego mam tyle szacunku dla Marty'ego? Zwoje znad Morza Martwego to nasze najlepsze manuskrypty hebrajskie. Zwoje znad Morza Martwego z 1948 roku przeniosły nas 1000 lat wstecz do czasów Chrystusa. To skok o 1000 lat. Czy możemy teraz sprawdzić, jak dobre są rękopisy późnych tekstów masoreckich? Tak, mamy teraz skok o 1000 lat. Zgadnijcie, co znaleźli? Czy teksty hebrajskie są dokładne? Teksty hebrajskie są dokładne. Zwoje znad Morza Martwego ogólnie to potwierdzają.

AJ . Gabi Barkai i Liczby 6 [73:39- 76:19]

A tak przy okazji, pozwólcie, że opowiem wam historię o facecie o imieniu Gabi Barkai , studiowałem pod jego kierunkiem w latach 70., po wojnie secesyjnej. Gabi Barkai przez całe życie studiował groby w Jerozolimie, a ja mówię przez całe życie, jakieś 40 czy 50 lat. Gabi może wejść do grobowca w Jerozolimie i jak zna każdy grobowiec w Jerozolimie. To naprawdę bystry facet. Podchodzi do ściany, kładzie rękę na ścianie i powie, że ten ślad dłuta powstał w 300 roku pne. Ten facet jest dobry. On jest najlepszy na świecie. Spędził na tym całe życie.

Jaki jest problem z grobowcami? Zazwyczaj zakopują ludzi z całym ich bogactwem. Co zwykle dzieje się z grobem? Złodzieje grobów docierają tam i zdzierają wszystko, więc zostaje ci kilka kawałków jęczmienia i fragmentów. Możesz zrobić na nim datowanie węglem-14? Ale często zostajesz z niczym lub ze zwykłymi skrawkami. Spójrzcie, to są lata 80., kopią, żeby zbudować nowy hotel, wyjęli łopatę parową, kopią i nagle w coś uderzyli. Powiedzieli: „Święta krowa, to jest grób”. Masz grób w Jerozolimie, do kogo zadzwonisz? Gabi Barkaj . „Gabi, chodź tutaj, uderzyliśmy w grobowiec”. Co się stało, było trzęsienie ziemi i trzęsienie ziemi zawało dach grobowca na grobowiec. Pytanie: czy to dobrze? Tak, wszystkie rzeczy są nadal na miejscu. Otworzyli ten grobowiec, a ten grób pochodzi z 700 pne. Dzieje się tak od czasów Ezechiasza, króla Judy. Dach grobowca się zawalił, jest tam kobieta, można to rozpoznać po kościach. Na szyi ma mały amulet wykonany ze srebra. Zajęło im 3 lata, aby rzucić ten srebrny amulet z 700 pne. Było tam napisane coś takiego i to jest dobry sposób na zakończenie lekcji: „Niech cię Pan błogosławi i strzeże. Niech Pan będzie dla was łaskawy i rozjaśni nad wami swe oblicze i da wam szalom”. Czy kiedykolwiek to słyszałeś? Czy twój pastor kiedykolwiek powiedział: „Niech cię Pan błogosławi i strzeże, i rozjaśni nad tobą swoje oblicze”? To jest kapłańskie błogosławieństwo z Księgi Liczb rozdział 6:24ff. Gabi Barkai znalazła najwcześniejszy fragment Pisma, jaki kiedykolwiek znaleziono – 700 pne. Czy mówi to samo, co twoja

Biblia? To samo. Możemy więc mieć zaufanie do Pisma Świętego. Do zobaczenia w przyszłym tygodniu.

To jest wykład nr 3 Teda Hildebrandta na temat historii, literatury i teologii Starego Testamentu. Wykład ten dotyczył przekazu Biblii od Boga do nas.

Przepisywane przez Lauren Arzbecker
Z grubsza zredagowany przez Teda Hildebrandta 2